

Saksnr.: 2011/3135
Dokumentnr.: 1
Løpenr.: 16644/2011
Klassering: C00
Saksbehandler: Mattias Lundqvist

Møtebok

Behandlet av Kulturutvalget	Møtedato 16.02.2011	Utvalgssaksnr. 12/11
--------------------------------	------------------------	-------------------------

Kulturskoleløftet - kulturskole for alle - høringsuttalelse

Rådmannens innstilling

Rådmannen anbefaler kulturutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Fredrikstad kommune v/kulturutvalget oversender vedlagt høringsuttalelse til Kunnskapsdepartementet.

Fredrikstad, 4. februar 2011

Sammendrag

Den 22. desember 2009 oppnevnte Kunnskapsdepartementet et utvalg som blant annet skulle se nærmere på de utfordringene og mulighetene som ligger i et styrket samarbeid mellom kulturskolen, grunnskolen og SFO, og gi forslag til hvordan ulike kulturskoleaktiviteter og andre kulturaktiviteter bedre kan legges inn i tilknytning til skoledagen. Utvalgets arbeid ble initiert på bakgrunn av punkt 4 i Kulturløftet II:

"Det skal gjennomføres et kulturskoleløft slik at alle barn som ønsker det får et kulturskoletilbud av god kvalitet til en rimelig pris. Dette skal sikres ved statlige stimuleringsmidler og en solid kommuneøkonomi. Utvikling av et mer omfattende kulturskoletilbud i tilknytning til SFO/skole skal utredes. Det skal være rom for ulik lokal organisering av kulturskolen. Det skal legges til rette for synliggjøring av kulturskolen og for talentutvikling."

Vedlegg

1. Høringsuttalelse fra Fredrikstad kommune
2. Høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Kulturskoleutvalgets rapport "Kulturskoleløftet – Kulturskole for alle":

<http://www.noku.no/sfiles/7/42/1/file/kulturskoleutvalgets-rapport-pr-070910.pdf>

Saksopplysninger

Utvalget ble bedt om å synliggjøre ulike alternativer som bidrar til å sikre et forsterket og likeverdig kulturskoletilbud for flere barn til en rimelig pris, med god kvalitet og en

effektiv utnyttelse av ressursene. Utvalget avla 7. september sin rapport *Kulturloftet: kulturskole for alle* for statsråd Kristin Halvorsen.

I den forbindelse inviterer Kunnskapsdepartementet nå til en bred høring for å gi flest mulig instanser anledning til å uttale seg om Kulturskoleutvalgets rapport.

Fredrikstad kommune har nå drevet med kulturfaglig opplæring av barn og unge i 30 år, først som musikkskole og som kulturskole. Kulturskolen har høstet priser og utmerkelser på grunn av den faglige bredden i tilbudet, og for det kulturelle utvekslingsarbeidet med land i det sørøstlige Afrika som er blitt drevet i snart 20 år.

Fredrikstad kommune tilstyrker Kulturskoleutvalgets forslag om statlige stimuleringsmidler som tildeles kommunene ut fra kriterier om bredde og mangfold i tilbudet, gjeninnføring av maksimumspris, innføring av nasjonale forskrifter og en økning av utviklingsmidlene til Norsk Kulturskoleråd.

Høringsfristen er satt til 14.februar. Departementet er kontaktet og det er bedt om utsatt frist for levering av høringsuttalelsen etter Kulturutvalgets behandling og vedtak 16.februar.

Ansattes medbestemmelse

Høringsuttalelsen er drøftet i kulturskolens ledergruppe.

Vurdering

Med bakgrunn i de utmerkelser og priser som Fredrikstad kommune og kulturskolen har mottatt må det anses som viktig at Fredrikstad kommune sender en høringsuttalelse som derigjennom også synliggjør kommunens engasjement og vilje til fortsatt videreutvikling av skoleslaget.

Statlige stimuleringsstilskudd, i kombinasjon med nasjonale forskrifter, vil kunne fungere som insitament for kommunen i arbeidet med å kunne tilby kulturfaglig opplæring til alt flere barn og unge gjennom kulturskolen.

Kulturskolens strategi om satsning på utadrettet aktivitet rettet mot skoler og lokalsamfunn er helt i tråd med Kulturskoleutvalgets rapport (noe tildelingen av tilskudd på kr 180.000,- fra Utdanningsdirektoratet også viser).

Fredrikstad kommune kan oversende vedlagt høringsuttalelse til Kunnskapsdepartementet da den understryker og poengterer momenter i Kulturskoleutvalgets rapport som også bygger opp under de utviklingsstrategier som Kulturskolen i Fredrikstad allerede er i ferd med å innarbeide, og som Kulturutvalget tidligere er gjort kjent med.

KULTURSKOLELØFTET - KULTURSKOLE FOR ALLE, HØRINGSUTTALELSE

Kulturutvalget i Fredrikstad kommune vil gi følgende uttalelse:

Innledning

Kulturutvalget i Fredrikstad kommune er gjort kjent med "Kulturskoleløftet" og takker for anledning til å komme med en høringsuttalelse. Fredrikstad kommune har en kulturskole som ble etablert i 1980 og har i dag ca 700 elevplasser og 16 stillingshjemler (30 ansatte). Kulturskolen har tilbud innen musikk, dans, nysirkus og animasjon.

Visjonært

Fredrikstad kommune registrerer med tilfredshet at kulturskolesaken er satt høyt på den politiske dagsorden. Kulturløftet I og II har forventninger til at staten tar et større medansvar for både økonomi og føringer for innhold i videre kulturskoleutvikling i kommunene. Utsagnet i Kulturløftet II er visjonært både i sin målsetting og i statens vilje til å støtte kommunene. Der heter det: "Det skal gjennomføres et kulturskoleløft slik at alle barn som ønsker det får et kulturskoletilbud av god kvalitet til en rimelig pris. Dette skal sikres ved statlige stimuleringsmidler og en solid kommuneøkonomi".

Forventninger

Kunnskapsdepartementet oppnevnte i desember 2009 et utvalg som blant annet skulle se nærmere på utfordringene og mulighetene som ligger i et styrket samarbeid mellom kulturskolen, grunnskolen og SFO. Dette har skapt forventninger i kommunen og håp om at økt politisk fokus på et nasjonalt plan kan gi kommunen den støtte som trengs for å kunne utvikle dette spesielle skoleslaget videre. Barn og unge tilbringer stadig mer tid og lange dager på skolen. Kulturskoleaktiviteter kan bidra til økt mangfold og trivsel i tiden på skolen, samtidig som barna får mer tid til familie og andre aktiviteter på sen ettermiddags- og kveldstid.

Nasjonalt

GSI-tallene for skoleåret 2009/10 viser at det er 109 323 elever i kulturskolen i Norge, derav 91 383 i grunnskolealder. "Ventelistelever" representerer i tillegg nesten 25 % av det antall elever en allerede har i dag, dessuten har vi en "skjult venteliste" i tillegg til den offisielle: de som vet at det er liten sjanse for elevplass ved å søke. I inneværende skoleår er det ca. 615 000 elever i grunnskolen i Norge, det vil si at 14,8 % av grunnskoleelevene samtidig er elever i en kulturskole.

I Fredrikstad

I Fredrikstad kommune er oppslutningen under landsgjennomsnittet, altså langt igjen til å nå den uttalte nasjonale målsettingen om at helst alle, men minst 30 % av elever i grunnskole skal få plass i kulturskolen dersom de ønsker det. Dette må ses på i sammenheng med at noen fagområder, som drama og billedkunst, ikke er organisert gjennom kulturskolen. Situasjonen i Fredrikstad ble forverret ved bortfall av

øremerket statstilskudd pr. undervisningstime i 2004. Med samme utvidelsestempo i årene framover, og ut fra at befolkningstallet i Norge er stabilt, vil en ikke nå den målsettingen om 30 prosent oppslutning før om 140 år. Det kan bety at skoleutviklingen har hvilt på ildsjeler i skoleslaget og kommunal velvilje framfor aktiv nasjonalpolitisk styring.

I Fredrikstad har kulturskolens mangeårige kulturutvekslingsprogram med land i Afrika gitt mange og positive ringvirkninger, ikke minst gjennom flere års samarbeid med grunnskoler i kommunen. Både elever og lærere har fått undervisning og oppfølging av kulturskolen, og tusenvis av ungdomsskole-elever har fått en innblikk og smak av afrikansk kultur gjennom Den Kulturelle Skolesekken. Dette har gitt barn og unge i Fredrikstad en unik og spennende ekstra dimensjon i sin kulturforståelse.

Fredrikstad kommune oppfatter at Kulturskoleutvalgets rapport etterlyser flere slike tiltak og modeller for samarbeid med skole og DKS, og gir sin tilslutning til statlige stilmuleringsordninger som fremmer videreutviklingen av det kulturskolen i Fredrikstad har arbeidet med i mange år.

Statlige stimuleringsmidler

Fredrikstad kommune gir sin tilslutning til kulturskoleutvalgets forslag om at det etableres statlige stimuleringsmidler som tilbys kommunene, basert på en rettfærdig tildelingsnøkkel og ut fra visse kriterier. Et krav kan være at kommunen minst opprettholder sin ressursbruk, og at den kommunale kulturskolen minst skal gi tilbud til barn og unge innen de grunnleggende kulturfagene musikk, dans, drama og billedkunst. Fredrikstad kommune vil også anbefale at kulturelt mangfold tas inn som et kriterium.

Fredrikstad kommune ønsker en snarlig utarbeiding av forslag til nasjonale kriterier og stimuleringsmodeller for å sikre en utvikling, både i kvalitet og kvantitet. Nøkkelen kan for eksempel bygge på kommunenes netto driftsutgifter til kulturskolen og gjerne relateres til antall grunnskoleelever i kommunen. Når målet om maksimumspris for en elevplass og tilbud til minst 30 prosent av elevene i grunnskolealder er nådd, kan stimuleringsmidlene gjerne inngå i rammetilskuddet til kommunen.

Stimuleringsordningen bør gi optimal kommunal selvråderett, men staten må i større grad gjennom målrettede stimulerings tiltak bidra til en utvikling av et kvalitativt godt og sosialt inkluderende kulturskoletilbud i alle kommuner.

Betydningen av kulturskole

Kulturskole er et viktig element i et trygt oppvekstmiljø og bør være et kommunalt tilbud som alle som vil kan få benytte seg av. Kulturskolen gir elevene kunnskaper, ferdigheter og opplevelser i et forpliktende samarbeid der elevene får utfolde seg og bli kjent med de forskjellige kunstformene. Det er et mål for kulturskolen i Fredrikstad å forsøke å utvikle det kunstneriske potensialet til beste for eleven selv, deretter for hele kunst- og kulturlivet, både lokalt, regionalt og nasjonalt. Selv om kulturskolen er en skole som driver "langsom" undervisning, så bidrar den til økt forståelse for og bruk av de kunstneriske uttrykksformene i øvrige sammenhenger: barnehager, skoler, kor, korps, menigheter og arrangement.

Forskning viser at læring i kunstneriske fag også styrker språklige ferdigheter, generell motivasjon og lærelyst, fremhever løsningsorienterte holdninger og gir sosial integrering; viktige faktorer for personlighetsutvikling, selvbylde, dannelse og livslust. Det er grunn til å tro at den afrikanske kulturutvekslingen som kulturskolen i Fredrikstad har bidratt med, også har vært med på å bygge positive holdninger blant barn og unge overfor andre kulturer. Det er grunn til å hevde at mange elever i kulturskolen opplever aktivitetene der som en styrke med overføringsverdi til læring av de grunnleggende ferdighetene i grunnskolens målsetting.

I tillegg må en ta i betraktning at kulturskolen er et viktig og stort organisert aktivitetstilbud for barn og ungdom utenom ordinær skoletid. I den sammenheng kan det også sees på som et betydelig forebyggende tiltak.

Maksimumspris

Kulturskoletilbud bør være lett tilgjengelig for alle barn. Derfor støtter Fredrikstad kommune forslaget om gjeninnføring av en maksimumspris, som sammen med søskenmoderasjon og eventuell friplassordning forutsettes innført i alle kommuner innen 2014. Maksimumsprisen helt fram til 2004 var kr 1.600,- Etter bortfall av øremerket tilskudd det året og fram til nå har prisen i Fredrikstad øket til over kr 2.700,- (2010), og da har vår kommune fremdeles en rimelig pris i forhold til mange andre kommuner. På landsbasis kan dette være en utilsiktet konsekvens av Stortingets vedtak om fjerning av det øremerkede tilskuddet i 2004.

Fra ett Storting til 430 kommuner

Før 2004 kunne Norsk Kulturskoleråd på vegne av kommunene forhandle om vilkår og medfinansiering direkte med departement og Storting. Etter 2004 må hver kulturskole kjempe sin "ensomme" kamp i over 400 kommuner. Vi mener at dette er en uheldig situasjon for et unikt skoleslag og ønsker at Stortinget går inn for ordninger som gir skoleslaget økt status samt tydeligere rammevilkår og faglig retning. Dette kan gjøres gjennom ordninger for medfinansiering og forskrifter. Det øremerkede tilskuddet initierte kommunene til utvikling av kulturskolene. Ved å overføre tilskuddet som et ukjent beløp til rammetilskuddet ble den statlige medfinansieringen "usynlig", og kulturskolen måtte i økt grad kjempe for sin berettigelse og eksistens på grunn av sin forholdsvis spinkle lovformulering uten formelle rammer for virksomheten.

Fredrikstad kommune har gjennom 30 år sett økt verdi av skoleslaget.

Foreldre/foresatte og lokalpolitikere har sett resultater og forsøkt å oppfordre til videre utvikling. Det faglige nivået har over tid utviklet seg etter hvert som skolen har fått økt kompetanse og stabilt personale.

Det er i all hovedsak kommunen og foreldre/foresatte som fram til nå har finansiert utviklingen. Det er behov for økt statlig medfinansiering for å sikre det særegne skoleslaget en stabil eksistens. En statlig medfinansiering etter fastsatte vilkår vil også

kunne bidra til økt "enhetsskoletenking" slik at barn og unge får tilnærmet samme tilbud i landet.

Forskrifter

Fra 2014 bør det foreligge nasjonale forskrifter i tråd med kulturskoleutvalgets forslag. Det vil ha stor betydning og være en god videreføring av lovens intensjon. Lovfestingen av kulturskolene (vedtatt 1997, trådt i kraft 1998) i opplæringslovens § 13-6 var en viktig milepæl, men dessverre altfor lite konkret. Forskriftene må gi retning og føringer for innhold, kvalitet og volum som kommunene kan forholde seg til. Forskrifter kan hjelpe kommunene i å utvikle gode fysiske arbeidsforhold for elever og personale. Dette kan også gjøres ved å innlemme kulturskolen i den samme forskrift som allerede gjelder for barnehage, SFO og grunnskole. Fredrikstad kommune ønsker ellers å bidra med gode konkrete forslag dersom departementet starter arbeid med å utvikle forskrifter.

Utviklingsmidler

Gjennom en økning av utviklingsmidlene til Norsk kulturskoleråd kan modellforsøk og prosjekt i tilknytning til kulturskolevirksomheten videreføres. Som Kulturskoleutvalget viser til, har denne organisasjonen et kompetent nasjonalt miljø, blant annet gjennom et utviklet nettverk bestående fylkeskonsulenter og fylkesstyrer bestående av medlemskommunene. Norsk kulturskoleråd kan, i en dialog med Regjeringen, samarbeide om hvordan Kulturskoleløftets ambisiøse målsetting skal være innfridd innen 2014 på vegne av kommunene som eier interesse- og utviklingsorganisasjonen Norsk Kulturskoleråd.

Fredrikstad 16.02.2011

Kulturutvalget
Fredrikstad kommune